

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

TAÐ SKAL BARA MISEYDNAST

– Evnini at gera breiðar semjur í Føroyum mangla, og tað líkist ongum!

Orðini eigur stjórin í Vinnuhúsinum, Marita Rasmussen, í viðtalu í Sosialinum mánadagin.

Har vísti hon millum annað á, at ein nýskipan av fiskivinnuni eigur at verða gjørd við eini breiðari semju millum politisku flokkarnar – men tað ber eftir øllum at døma ikki til, staðfesti hon.

Rætt hevur hon eisini í tí, at vinnan helst ikki hevur verið nóg konstruktiv í øllum lutum. Hon vísti á, at vinnan hevur ment seg yvir langa tíð, og at viðurskiftini nú eru so ógreið og óviss er fyrst og fremst orsakað av politisku

skipanini, sum ikki hevur megnað at gjørt eina nýskipan seinastu tiggju árin.

Tað er ein heilt ótrúligur glantrileikur, sum fer fram í politisku skipanini.

Bjørn Kalsø úr Sambandsflokkinum segði loyvini upp í samgongu millum Javnaðarflokkin, Sambandsflokkin og Fólka flokkin.

Síðani tá hava allir flokkar á tingi – uttan undantak – sitið í landsstýrinum, uttan at hava rørt hond frá síðu fyri at loysa málið um fiskiloyvini, sum ganga út nú við ársskið. Allir politikarar hava vitað tað alla tíðina, men hava bara sópað trupulleikan framman fyri sær til tann næsta at taka sær av.

Og tey næstu – sum nú verða tey síðstu – mugu nú bara loysa trupulleikan sum frægast, tí eingin vilji er til semju.

Ynskið um ta breiðu semjuna er helst ikki so lætt at eftirlíka. Tí føroyskir politikarar eru ikki búnir at gera breiðar semjur. Teir mangla tað konstruktiva huglagið, tað, sum átti at eyðkent politikarar, sum virka í fólksins tæna. Men tað er beint tvørturímóti. Vit síggja, at politikarar eru ímóti bara fyri at vera ímóti. Teir sum nú eru í andstøðu vita væl, at samgongan má sjálf greiða málið, um andstøðan ikki vil verða við. Og tað er slett ikki vist, at tað verður so lætt at broyta

nýskipanina aftur, tá onnur koma til. Tað síggja vit eitt nú við flat-skattinum. Tá hetta landsstýrið var andstøða dømdi tað flatskattin niður og norður, men ger einki fyri at broyta hann, nú tey hava valdið. Tí tað er slett ikki so nemt at rulla

slíkar skipanir afturaftur.

Stóri trupulleikin er, at politikarar vilja ikki, at tað skal eydnast hjá øðrum at loysa mál, tey sjálv ikki megnaðu. Tað nívir ov fast, um tað í hesum førum verða Aksel, Høgni og Poul sum fáa heiðurin fyri at loysa stóra knútin um fiskivinnuna.

Tí passar tað Bárði og Jørgen best, at tað eisini miseydnast hjá hesum landsstýrinum.

Tað er hetta, sum er so vanærligt við føroyskum politikki.

Politiska ynskið um at tað skal miseydnast er so ovurstórt

Vilja varðveita minnisvarða um manningina á Riddaranum

– Almennu Føroyar eiga at varðveita minnisvarðaná Seyðisfirði í Íslandi.

Tað halda Mortan Johannesen og Tummas Frank Joensen, sum hava sent Rigmor Dam, landsstýrskvinnu í mentamálum, skriv um málið.

Mortan Johannesen, skipari í Havn, hevur í fleiri ár saman við Smyril-Line skipað fyri »Sjómannatúrum« til Seyðisfjarðar, har vitjað verður á ymsum stöðum á Eysturlandinum.

Ein fastur táttur á hesum túrum hevur verið vitjanin á kirkjugarðinum á Seyðisfirði, har minnisvarði er reistur yvir teir, ið sjólótust við »Riddaranum«

– Ymskir prestar og prædikumenn, bæði føroyskir og íslenskir, hava við hesi høvi havt eitt orð við henda minnisvarða, ið nú av álvara er merktur av tíðarinnar tonn, og tí treingir til eina góða hond.

– Áskriftin er illa lesilig og halda vit, at hesin minnisvarði er komin á eitt vegamót, har avgerð eigur at verða tikin um, hvørt hesin skal takst niður ella umvæl-

Mortan Johannesen og Tummas Frank Joensen

ast, siga teir báðir í skrivinum til landsstýrskvinnuna.

– Vit fara so inniliga at heita á tygum við umbøn um, at velja at umvæla steinin, í staðin fyri at taka hann niður, og at tygum bera so í bandi, at stig verða tikin til, at gongd kemur á hetta arbeiðið, soleiðis at arbeiðið kann verða liðugt til komandi »sjómannatúr« í apríl/mái 2018, siga teir báðir, sum halda, at »almennu Føroyar«, eins og aðrar tjóðir gera, eiga at taka stig til at virða og varðveita henda og aðrar minnisvarðar, okkum øllum til heiður og sóma.

– Vit eiga at hava í huga, at vit byggja á herðarnar á teimum, ið farin eru, og er hetta partur av søgu okkara, ið vit eiga at varðveita og minnast við virðing, siga Mortan Johannesen og Tummas Frank Joensen í áheitanini til Rigmor Dam.

Menn av Mars kvinnur av Venus

BERGUNN KASS
KJAK SÍÐA 12

Sonn undirvísing í søgu

UMMÆLI
SÍÐA 12

Havhestur í Lítlagerði í Havn

Mynd: Suni Joensen

Havhestatíð er, og nógvi vindurin seinastu dagarnar man hava blást nógvar havhestaungar av rókunum og út á sjógv.

So tá hann makar vindin, man góður fongur verða at fáa í so máta.

Tó so. Allir ungarnar eru ikki farnir til havs.

Myndina omanfyri tók Suni Joensen í Lítlagerði úti við Velbastaðvegin í Havn.

Um hesin ungin er farin á flog, ella hevur liðið somu lagnu, sum nógvir teirra, ið eru farnir til sjós, skal vera ósagt.

Havhestur hevur átt í Føroyum í næstan 200 ár. Hann kemur her miðan januar og sæst í øllum bjørgum í Fø-

oyum og fer so longur suður tíðliga í septembur. Hann er 45-50 cm til longdar, og longdin á báðum veingjunum tilsamans er 102-112 cm og vigar gott 800 g. Havhestur etur fisk, krabbadýr og slógv, og kan bliva gott 40 ár.

Havhestur verpur egg í mai, hann verpur 1 egg og passar tað í 52-53 dagar, og tá ið pisan er útkomin, verður hon passað í einar 49 dagar.

Tað er júst í hesum døgum, at tíð er at fara eftir havhesti við báti – og tá nógvur vindur hevur verið, sæst nógvur havhestur á sjónum.

So her í Vágsbotni fara teir helst at selja nógvan havhest næstu dagarnar.